

บรรณาธิการแถลง

วารสารศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฉบับนี้เป็นฉบับที่ 2 ของปีที่ 12 มีบทความที่ผ่านการพิจารณาตามกระบวนการประเมินคุณภาพ ตีพิมพ์จำนวน 12 บทความ ครอบคลุมเนื้อหาผลงานวิจัยและวิชาการทางสาขาศิลปกรรมศาสตร์ หลากหลายสาขา ประกอบด้วยบทความวิจัย 10 บทความ และบทความวิชาการ 2 บทความ นำเสนอผลงานการสร้างสรรค์และผลการศึกษา อันนำมาซึ่งองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้กับวงวิชาการ บทความวิจัย ได้แก่

กระบวนการวิจัยสร้างสรรค์ "ศิลปะภาพถ่าย : ความทรงจำคู่ขนานกับภูมิทัศน์ ในจังหวัดเชียงใหม่" นำเสนอกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจากประสบการณ์และสื่อภาพถ่ายในฐานะวัตถุทางความทรงจำ ที่สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางภูมิทัศน์ ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีอิทธิพลทางความคิดจากของที่ระลึก (Souvenir) เป็นแรงกระตุ้นแนวทางในการถ่ายทอดความทรงจำ

การตีความการบรรเลงสวิตหมายเลข 1 สำหรับเดี่ยวเชลโลของเจ เอส บาค ด้วยเทคนิคการบรรเลงเชลโลสมัยบาโรก นำเสนอผลการศึกษา รูปแบบ ลีลา เทคนิคการบรรเลงเชลโลในสมัยบาโรก และการตีความบทเพลงสวิตหมายเลข 1 ในกุญแจเสียง G เมเจอร์ BWV1007 ของโยฮันน์ เซบาสเตียน บาค รวมถึงการศึกษาวิจัยการใช้เครื่องดนตรีและคันชักเชลโลสมัยใหม่ที่เลียนแบบยุคบาโรก เพื่อให้การแสดงบทเพลงมีความชัดเจนสมบูรณ์ และยังคงรักษาเอกลักษณ์สำคัญของบทเพลงสวิตสมัยบาโรก

การวิเคราะห์วัตถุความทรงจำในผลงานจิตรกรรมสื่อผสม : ร่องรอยของฉันและแม่ นำเสนอกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสื่อผสมจำนวน 4 ชุด ที่พัฒนาสัญลักษณ์จากลวดลายผ้าถุงปาเต๊ะของแม่ และภาพเขียนในวัยเด็กของลูก เพื่อสื่อสารเรื่องราวความทรงจำ ความรัก ความผูกพันระหว่างแม่และลูก จากเรื่องราววัตถุทางความทรงจำในพื้นที่บ้านเกิดจังหวัดนครศรีธรรมราช ผ่านร่องรอยบนพื้นผิวของจิตรกรรมสื่อผสม

การแสดงขับร้องเดี่ยวโดย ปฏิทัศน์ จันทนากร : วรรณกรรมเพลงคลาสสิกและละครเพลง นำเสนอผลการศึกษาการวิเคราะห์บทประพันธ์ เทคนิคเฉพาะ และวิธีการออกเสียงให้ถูกต้อง เพื่อแสดงถึงความแตกต่างเชิงเทคนิคการขับร้องของช่วงขับร้องบทเพลงคลาสสิกซึ่งเป็นบทเพลงร้องศิลป์ (Art song) 5 บทเพลง และช่วงขับร้องบทเพลงจากละครเพลง (Musical Theatre) 7 บทเพลง

ข้อมูลคติชนวิทยาในความเชื่อเรื่องขวัญสู่การสร้างสรรค์นาฏศิลป์ร่วมสมัยชุด “ขวัญ” นำเสนอการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ร่วมสมัยที่ผสมผสานระหว่างความเชื่อดั้งเดิมกับศิลปะการแสดงร่วมสมัย ในชุด “ขวัญ” แต่ยังคงรักษาแก่นของความเชื่อเรื่องขวัญ ผ่านองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น การออกแบบท่าทาง การเคลื่อนไหว การเลียนแบบท่าทางของลักษณะขวัญ การออกแบบเครื่องแต่งกาย การสื่อความหมายผ่านการใช้สีที่ปรากฏในพิธีกรรมเรียกขวัญ

คราส : ปฏิบัติการกัณท์ารักษ์การแสดงแด่ดวงชาวบ้านร่วมสมัย นำเสนอผลการศึกษาอัตลักษณ์การแสดงของแด่ดวงชาวบ้าน จากการพิจารณามิติของเสียงที่ส่งผลต่อการรับรู้ของผู้ชม ผ่านการสร้างและการย่นย่อปฏิสัมพันธ์กับพื้นที่ โดยใช้ “คราส” (Eclipse) เป็นอุปลักษณ์ (Metaphor) อันนำไปสู่การตีความ “คราส” ว่า หมายถึงการรวมเข้าไป (Inclusion) และการสร้างอาณาเขตใหม่

นาฏยประดิษฐ์: สุวรรณมาลี สีนสมุทแต่งองค์ทรงเครื่องรบ นำเสนอผลงานการสร้างสรรคการออกแบบ นาฏยประดิษฐ์ จำลองสร้างเครื่องแบบคู่จากการนำวรรณกรรมเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สีนสมุทรบอุศเรน มาดัดแปลง เปลี่ยนวิธีการเล่าเรื่อง และสลับเหตุการณ์ของบทละครให้น่าติดตาม โดยใช้หลักแนวคิดและทฤษฎี การออกแบบนาฏกรรมมาใช้เป็นแนวทาง และปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน

บทบาทและพัฒนาการของไวโอลินสองของไฮเดิน:สตริงควอร์เท็ตลำดับผลงานที่ 17 บทที่ 6 และสตริงควอร์เท็ตลำดับผลงานที่ 76 บทที่ 3 นำเสนอผลการศึกษบทประพันธ์ ของฟรานซ์ โยเซฟ ไฮเดิน เพื่อชี้ให้เห็นถึง บทบาทความสำคัญและพัฒนาการของไวโอลินสองในวงสตริงควอร์เท็ตยุคคลาสสิก พร้อมทั้งศึกษาแนวทางปฏิบัติ และสร้างสรรค์กระบวนการแสดง ที่นำเสนอการตีความการเล่นแนวไวโอลินสองของฟรานซ์ โยเซฟ ไฮเดิน จากโน้ตเพลง สือบันทึกลีลาและการฝึกซ้อม

บทประพันธ์เพลงระดับมหากาพย์: “วาโย” สำหรับวงออร์เคสตรา นำเสนอการสร้างสรรคผลงาน การประพันธ์เพลง จากการตีความแนวคิดการทำสมาธิเพ่งกลิ่น ปรัชญาจากพุทธศาสนา หลักคำสอนของศาสนาพุทธ ตรรกะ หลักความเป็นจริง และจินตนาการของผู้วิจัย นำมาเชื่อมโยงเข้ากับหลักการประพันธ์บทเพลง

สัญลักษณ์ไทยจีน: การสังเคราะห์ความเชื่อในงานศิลปกรรมสมัยรัชกาลที่ 3 สู่การสร้างสรรคงาน ภาพพิมพ์ชุด “สิริมงคล” นำเสนอการสร้างสรรคผลงานภาพพิมพ์ ชุด “สิริมงคล” ที่แสดงสัญลักษณ์ไทยจีน จากการศึกษาค้นคว้าผ่านสัญลักษณ์ที่ปรากฏในงานศิลปกรรมสมัยรัชกาลที่ 3 จำนวน 7 วัด มาเสนอรูปแบบ ให้มีความร่วมสมัยโดยการจัดวางองค์ประกอบ ใช้รูปร่าง รูปทรง เส้น สีเส้นที่สดใส และเทคนิคภาพพิมพ์ เพื่อสื่อถึง ความเป็นสิริมงคลตามวัฒนธรรมจีน

บทความวิชาการ ได้แก่ “ฉิ่ง” เครื่องดนตรีไทยที่เล่นง่าย จริงหรือ? นำเสนอความเข้าใจเกี่ยวกับการตีฉิ่งและความสำคัญของฉิ่งในแง่มุมเกี่ยวกับ ความเป็นมา นัยความหมายของการเริ่มต้น ลักษณะทางกายภาพ ข้อควรคำนึงสำหรับผู้ตีฉิ่งควรรอบ รวมทั้งหลักการและรูปแบบการตีฉิ่งในเพลงไทย

ศิลปะแห่งเสียงของ “โทนชาตรี-กลองชาตรี”: การสืบทอดมรดกทางดนตรี บ้านเรือนนท นำเสนอเรื่องราว การสืบทอดละครชาตรีของบ้านเรือนนท ผ่านเครื่องดนตรี “โทนชาตรี-กลองชาตรี” ในมิติของเทคนิคการบรรเลง โดยชี้ให้เห็นถึงการปรับตัวของวงดนตรี และการปรับเปลี่ยนรูปแบบการแสดงละครชาตรี จากพิธีกรรมแก่บ้นสู่ การแสดงในเชิงวิชาการและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แต่ยังคงรักษาเอกลักษณ์ของศิลปะการแสดงดั้งเดิมผ่าน การถ่ายทอดความรู้ภายในครอบครัว

บทความทั้ง 12 เรื่อง นำเสนอผลงานที่สะท้อนถึงความก้าวหน้าในแวดวงการศึกษา สอดคล้องกับนโยบาย ของวารสารในการเสริมสร้างความรู้ใหม่ ๆ ทางสาขาศิลปกรรมศาสตร์ และเป็นพื้นที่สำหรับนักวิชาการ นิสิต นักศึกษา และบุคคลทั่วไปที่มีประสบการณ์หรือมุมมองทางด้านศิลปกรรม ผู้สนใจส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์กับวารสาร ศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สามารถติดตามข่าวสารและประกาศต่าง ๆ ของวารสารได้จากเว็บไซต์ <https://so02.tcithaijo.org/index.php/faa/index> และสามารถติดต่อกองบรรณาธิการวารสารได้ที่ jfaa.chula@gmail.com ทั้งนี้วารสารศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฉบับที่ 1 ปีที่ 13 เป็นต้นไป จะมี อาจารย์ ดร. ปริญญญา ชูเชิดวัฒนศักดิ์ ทำหน้าที่บรรณาธิการ

ภัทรวดี ภูชฎาภิรมย์
บรรณาธิการ